

RAPORT O WYKLUCZENIU I PROBLEMACH TRANSPORTOWYCH MŁODYCH OSÓB

RAPORT Z BADAŃ

"Raport o problemach transportowych osób uczniowskich i studenckich na terenie województwa Kujawsko-Pomorskiego"

Wstęp

Życie młodych ludzi jest zależne od środowiska, w jakim dorastają. W zależności od miejsca zamieszkania, każdy młody człowiek ma dostęp do różnych możliwości. Młodzi ludzie, którzy mieszkają poza dużym miastem lub na jego obrzeżach, bez dostępu lub z ograniczonym dostępem do środków komunikacji są wykluczeni z wielu dziedzin życia. Tworząc ten raport, chcemy podkreślić problem, jakim jest wykluczenie transportowe w województwie kujawsko pomorskim. Dzięki ankiecie stworzonej przez nasze stowarzyszenie zdobyliśmy cenne informacje na temat oceny stanu przystanków przez młodych ludzi, dostosowania ilości przejazdów do zapotrzebowania oraz skali problemu, jakim jest niedobór lub brak dostępu do komunikacji miejskiej.

Raport został stworzony i koordynowany przez Stowarzyszenie Młodzi dla Kujawsko-Pomorskiego.

Cel badania

Raport ma na celu stworzenie wiarygodnego źródła informacji dotyczącego wykluczenia transportowego uczniów i uczennic oraz ich możliwości edukacyjnych. Pozwoli on na zbadanie tego problemu, wyciągnięcie wniosków oraz wdrożenie działań naprawczych w przypadku wystąpienia nieprawidłowości. Ponadto, będzie on dostępny dla osób niezaznajomionych z tematem, co przyczyni się do zwiększenia świadomości.

Spis treści:

Wstęp	1
Cel badania	1
Metodyka badania	3
Czas i miejsce badania	3
Przebieg badania	3
Analiza respondentów	4
Badanie wykluczenia transportowego	6
Badanie problemów transportowych	8
Wnioski	10
Rekomendacje	11

Przebieg badania:

Metodyka badania:

Badanie jednorazowe zostało przeprowadzone w formie ankiety, udostępnianej przez organizację MdKP oraz jej członków za pośrednictwem mediów społecznościowych, a także przez inne kanały społeczno-internetowe, które docierają do różnych grup młodzieży w województwie Kujawsko-Pomorskim.

Czas i miejsce badania

Badanie rozpoczęło się 13 kwietnia 2023 w przestrzeni medialnej Młodzi dla Kujawsko Pomorskiego, a zakończyło 31 maja.

Przebieg badania:

Ankieta wykorzystana w badaniu składa się z trzech segmentów. Pierwszy segment, badający grupę, zawiera 8 pytań zamkniętych i jedno otwarte. Drugi segment, badający wykluczenie transportowe, składa się z 10 pytań zamkniętych i jednego otwartego. Trzeci segment, badający problemy transportowe, składa się z 10 pytań zamkniętych i jednego otwartego.

Już po 2 tygodniach od początku badania, ankietę wypełniło ponad 350 respondentów. Ostatecznie wzięło udział w badaniu 430 osób.

Autorki/autorzy badania: Młodzi dla Kujawsko-Pomorskiego, Kinga Woźniak, Weronika Garczewska, Jan Kolczyński

Konsultacja socjologiczna: Bartosz Celmer, Michał Wiśniewski

Opracowanie raportu: Zofia Matylda Czerwińska, Patrycja Pąpka, Agnieszka Solecka, Jan Kolczyński

Koordinacja badania: Weronika Garczewska, Jan Kolczyński

Rozpowszechnienie ankiety: Kacper Szypuła, Nikodem Łojewski, Kamil Gretkowski, Adam Grązka

Opieka budżetowa: Artur Pacuła, Kacper Wieczorkowski

Młodzi dla Kujawsko-Pomorskiego

Adres ul. Juliusza Słowackiego 8, 87-700 Aleksandrów Kujawski

E-mail m.dlakujpom@gmail.com

NIP 8911637999

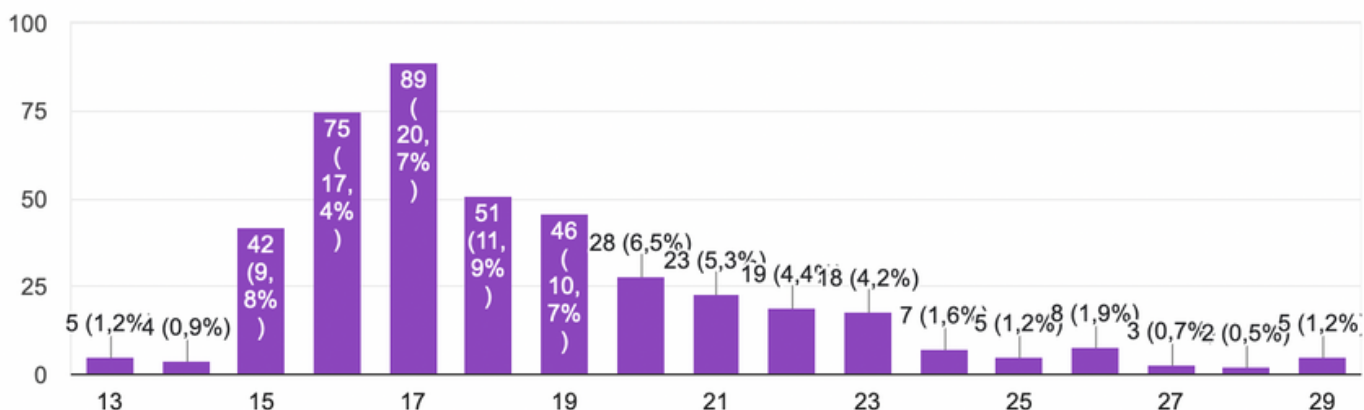
KRS 0001007286

Analiza respondentów:

Grupa wiekowa:

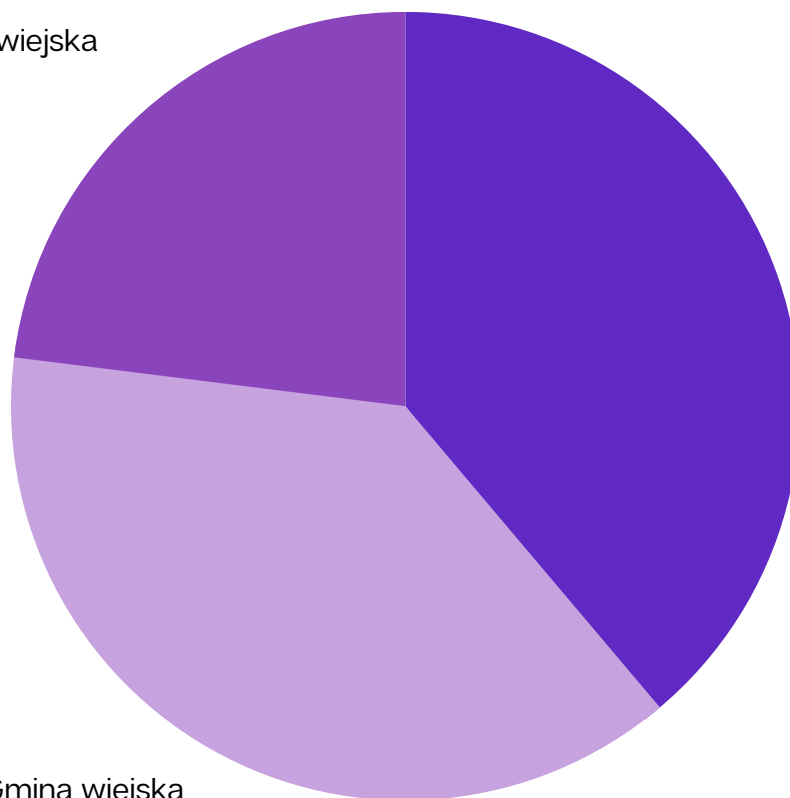
13-29 lat

Badanie było prowadzone do 30. roku życia, jednak nie pojawiła się żadna osoba badana w tym wieku. Badanie cieszyło się największą popularnością wśród osób w szkołach średnich i zawodowych

Miejsce zamieszkania:

Gmina miejsko-wiejska
23%

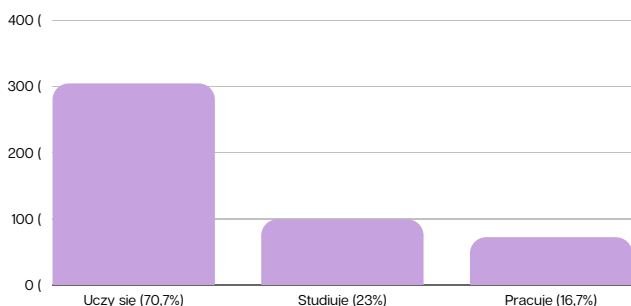

Gmina miejska
38,8%

Gmina wiejska
38,1%

Zajęcie:

wiele osób łączy pracę z nauką w szkole lub studiami

Środki transportu dostępne z miejsca zamieszkania:

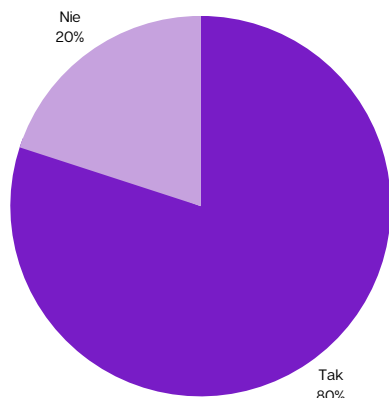
Transport autobusowy: 334 (77,7%)

Komunikacja miejska: 180 (41,9%)

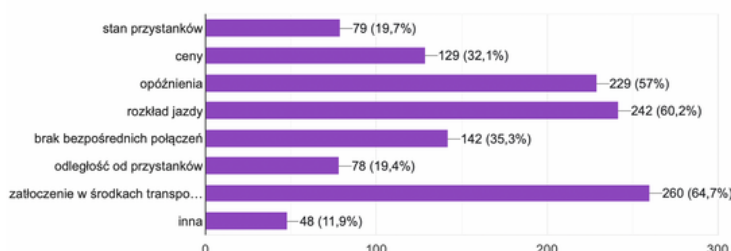
Transport kolejowy: 145 (33,7%)

Brak środków transportu: 26 (6%)

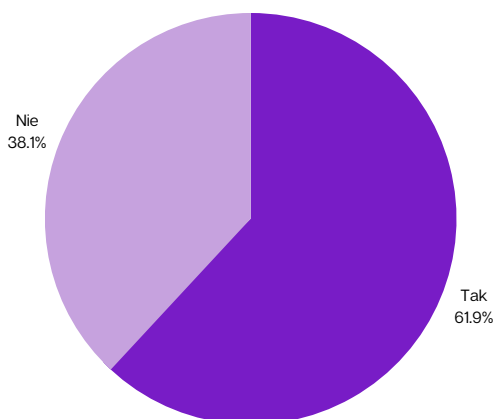
Czy korzystanie ze środków transportu zbiorowego wywołuje dyskomfort

Jeżeli tak, to co wywołuje w Tobie największy dyskomfort związany z transportem zbiorowym?

Czy godziny kursów środków transportowych wykluczają Was z jakiegó przestrzeni życia?

Jeśli tak to z jakiej?

"Towarzyskiego. Dodatkowo zrasami, gdy dojadę, muszę czekać parę godzin na lekcje, ponieważ nie ma późniejszych autobusów lub nie pasują one do planu lekcji."

"Brak czasu na codzienne aktywności jest często spowodowany długim oczekiwaniem na autobus. Problemem jest również niewłaściwie skoordynowany rozkład jazdy autobusów, który nie uwzględnia godzin lekcyjnych ani potrzeb mieszkańców lub dojeżdżających. Podsumowując, czekanie na autobus w niektóre dni pochłania około 1,5 godziny, które mogłyby być poświęcone na inne czynności zamiast oczekiwania."

"Tłok w autobusach uniemożliwia dotarcie do szkoły lub powrót ze szkoły, powodując częste spóźnienia. Często zdarza się, że autobus nie zatrzymuje się, bo jest pełny, co zmusza uczniów do powrotu do domu po nocy."

"Zdarza się, że muszę wstać 2-3 godziny przed rozpoczęciem lekcji, aby mieć możliwość dojazdu. Często też mam trudności w spotkaniu się z znajomymi z pobliskiego miasta, ponieważ nie zawsze mogę liczyć na podwózkę, a autobusy często nie kursują w godzinach popołudniowych."

Badanie wykluczenia transportowego:

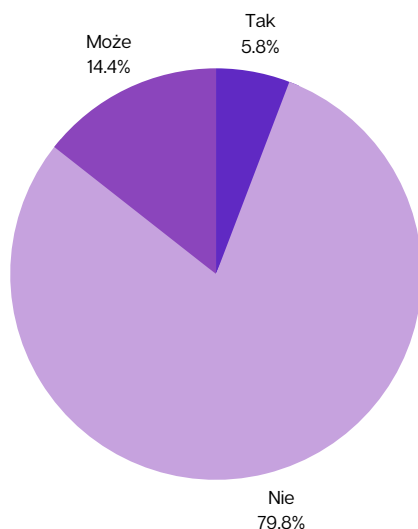
Jaki jest główny środek transportowy, którym docierasz do szkoły/na uczelnie/do pracy?

Transport autobusowy: 250 (58,1%)
Transport miejski: 137 (31,9%)
Transport prywatny: 106 (24,7%)
Transport kolejowy: 75 (17,4%)
Pieszko: 10 (3,2%)

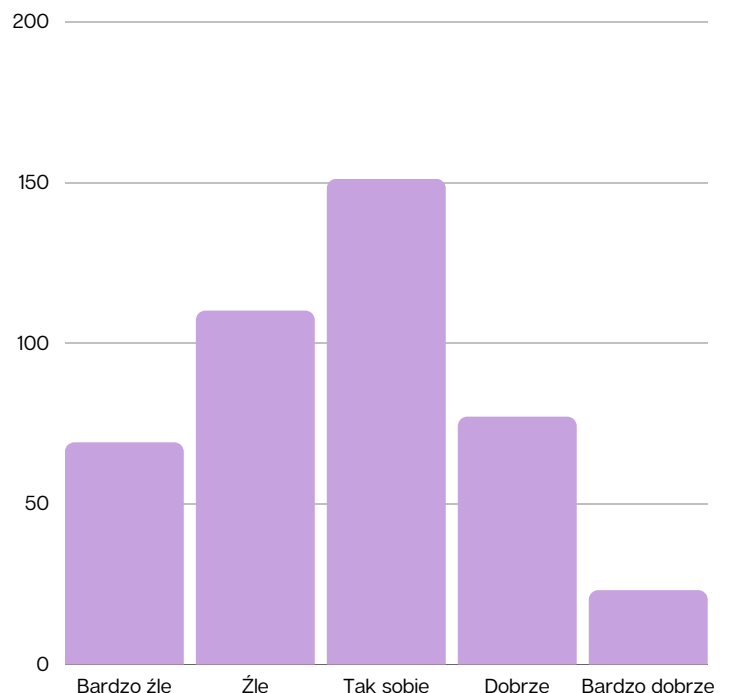
Czy czujesz, że w ciągu ostatnich 5 lat ilość kursów w Twojej miejscowości się zmniejszyła, zwiększyła czy pozostała bez zmian?

zmniejszyła się: 224 (52,1%)
nie zmieniła się: 156 (36,6%)
zwiększyła: 50 (11,6%)

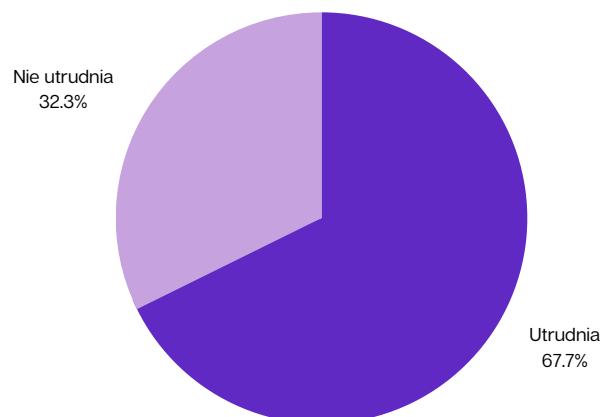
Czy ilość kursów jest Twoim zdaniem odpowiednia?

Jak oceniasz dostępność połączeń w Twoim miejscu zamieszkania z istotnymi dla Ciebie miejscami?

Czy organizacja transportu zbiorowego wpływa na możliwość korzystania w pełni z zajęć edukacyjnych?

Czy komunikacja zbiorowa umożliwia korzystanie w pełni z kultury, rozrywki, dodatkowego kształcenia?

54,7% uważa, że nie

Jeśli nie, to na co wpływa deficyt kursów transportowych w Twoim życiu? Czy czujesz się przez to wykluczony/wykluczona?

"Spóźniam się do szkoły, muszę zwalniać się z lekcji aby zdążyć na przystanek, itp."

"Trudno jest zorganizować sobie czas z powodu niewystarczającej liczby kursów bezpośrednich w ciągu dnia. Przebywając cały tydzień w pracy i uczestnicząc w zjazdach studenckich, nie mogę zapewnić sobie odpowiedniej ilości snu. Nie mogę również swobodnie spotykać się ze znajomymi ani wybierać się tam, gdzie chcę. Do pracy muszę dojeżdżać znacznie szybciej, a po przybyciu muszę czekać około godziny, zanim wejdę do biura. Wieczorami również zajmuje mi około godziny powrót z pracy do domu. Dodatkowo, nie mogę skorzystać z ogrzewanej poczekalni PKS w Toruniu, ponieważ jest czynna tylko do godziny 21:45.

"Wykluczenie towarzyskie, brak możliwości podjęcia zajęć/pracy wieczorem i w nocy"

"Pierwszy autobus z mojej miejscowości odjeżdża o 7:15, co oznacza, że muszę skorzystać z samochodu, aby dotrzeć do oddalonej miejscowości i zdążyć na uczelnię do godziny 8:15. Natomiast wieczorem nie kursują już autobusy do mojej miejscowości po godzinie 21, co uniemożliwia mi udział w imprezach i spotkaniach z przyjaciółmi ze studiów, ponieważ brakuje mi możliwości powrotu do domu."

"Brak autobusu powrotnego w późniejszych godzinach lub ich mała liczba połączeń

powoduje konieczność precyzyjnego planowania. W weekendy brakuje kursów autobusowych, a w przypadku awarii autobusu w połowie trasy trzeba poradzić sobie samemu, aby dotrzeć do celu. To wszystko sprawia, że nie mogę często spotykać się ze znajomymi ani uczestniczyć w wydarzeniach odbywających się w innych miastach."

Czy komunikacja zbiorowa umożliwia korzystanie w pełni z usług publicznych?

Tak: 56%

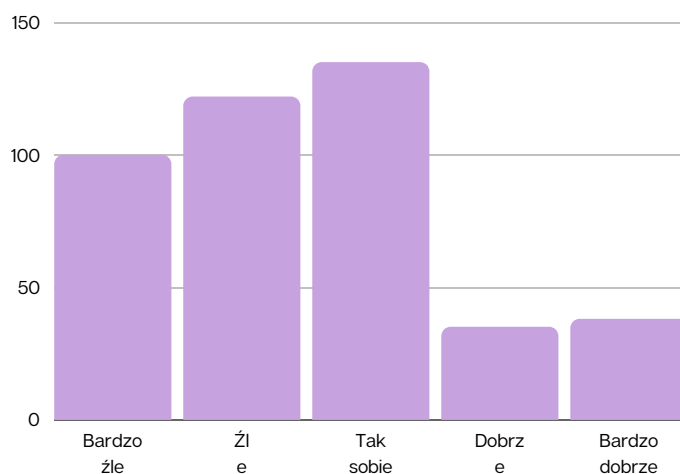
Nie: 44%

Czy odczuwasz, że wprowadzane zmiany w rozkładzie transportu publicznego na weekend bądź wakacje są znaczące?

Tak: 76%

Nie: 24%

Jeśli tak, jak częstotliwość przejazdów realizowanych w ramach weekendowego bądź wakacyjnego rozkładu jazdy wpływa na swobodny transport?

Badanie problemów transportowych:

Jakie warunki panują w znanych Ci publicznych środkach transportu?

Bardzo złe: 48 (11,2%)
Złe: 95 (22,1%)
Takie sobie: 163 (37,9%)
Dobre 105 (24,4%)
Bardzo dobr: 19 (4,4%)

Co trzecia osoba biorąca udział w badaniu uważa warunki w środkach transportu za złe lub bardzo złe.

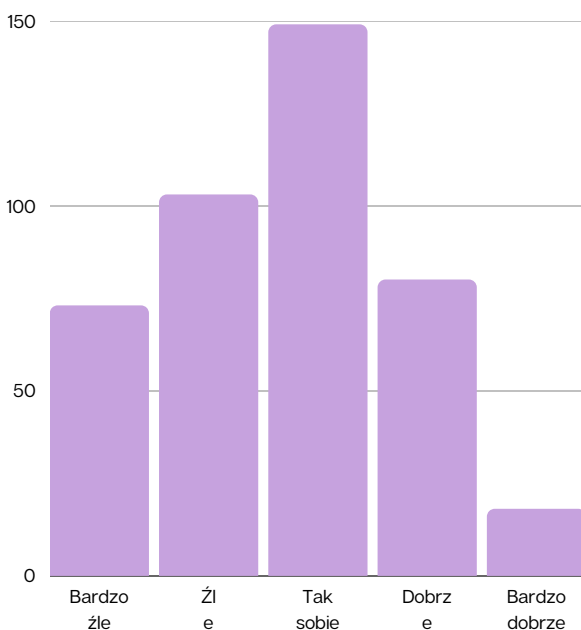
Czy w znanych Ci środkach transportu zdarzają się opóźnienia?

Tak (10-30 min): 326 (75,8%)
Tak (30-60 min): 48 (11,2%)
Nie: 56 (13%)

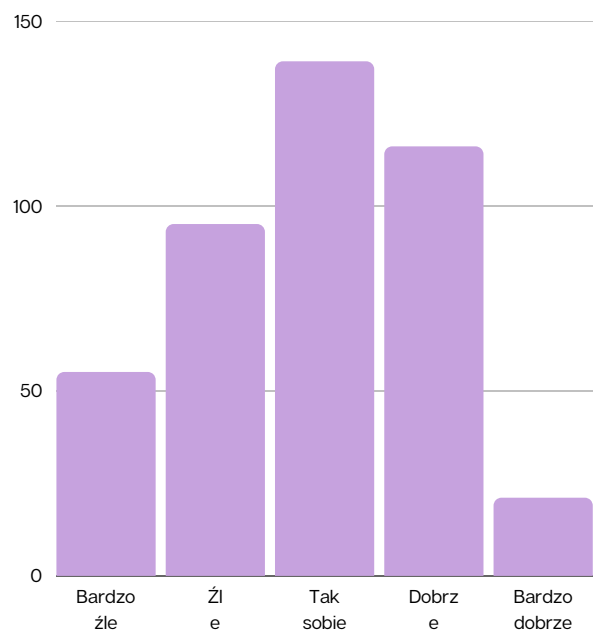

87% osób doświadcza permanentnych i zauważalnych opóźnień

Czy warunki na dworcach kolejowych/autobusowych są według Ciebie odpowiednie?

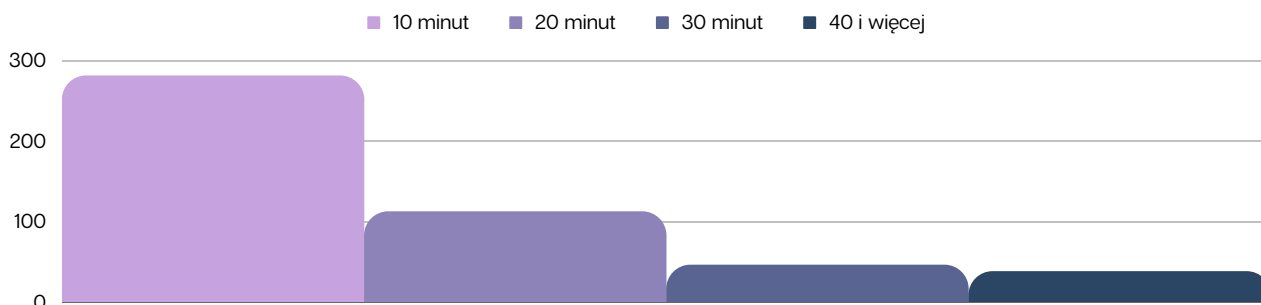

Czy warunki na przystankach autobusowych/tramwajowych są według Ciebie odpowiednie?

Widać, że przystanki, o które dbają władze miast i miasteczek, są o wiele bardziej zadbane. Według osób biorących udział w badaniu, transport poza obszarami miejskimi jest bardziej zaniedbany i niedopatrzany.

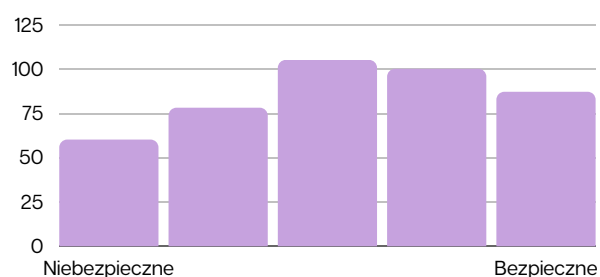
Jaka jest dostępność przystanków autobusowych/tramwajowych w twoim regionie?

Jakie są dla Ciebie koszty biletów komunikacyjnych?

Bardzo tanio: 20 (4,7%)
 Tanio: 57 (13,3%)
 Takie sobie: 157 (36,5%)
 Drogie: 120 (27,9%)
 Bardzo drogie: 79 (17,7%)

Jak oceniasz dojście do przystanku?

Czy transport publiczny jest dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami?

59,8% osób uważa, że ich środki transportu, nie są dostosowane dla osób z niepełnosprawnościami.

Jak często z Twojego przystanku odjeżdża autobus/pociąg w ciągu dnia?

32,8% uważa, że za rzadko,
 35,8% uważa, że tak sobie
 31,4% uważa, że często

Opisz swoją najciekawszą historię związaną z transportem

"Kilka lat temu, gdy uczęszczałam do szkoły średniej, przygotowywałam się do sprawdzianu z hotelarstwa. Pewnego dnia, podczas podróży do szkoły, zdarzyła mi się ciekawa sytuacja. Dołączył do mnie mężczyzna, który co chwilę rzucił okiem na moje notatki. W końcu zapytał mnie, czego się uczę, ponieważ notatki wydawały mu się jakby dotyczyły historii. Odpowiedziałam, że przygotowuję się do sprawdzianu z historii hotelarstwa. Okazało się, że ten pan również kiedyś uczęszczał do tej samej szkoły, co ja, i zaczęliśmy rozmawiać o naszych nauczycielach oraz ogólnych zmianach, jakie zaszły w szkole na przestrzeni lat. Było to bardzo interesujące spotkanie, które pozwoliło nam porozmawiać o naszych wspólnych doświadczeniach i obserwacjach."

"Jadąc autobusem z Torunia do Ciechocinka przez całą drogę tylne drzwi autobusy były otwarte."

Wnioski:

Na podstawie przeprowadzonych badań można stwierdzić, że większość młodych osób wydaje się korzystać z transportu autobusowego, który z kolei, ich zdaniem, stopniowo ogranicza swoją ofertę. Obserwuje się ogólne rozczarowanie transportem publicznym, którego niedostatek powoduje, że młodzież jest wykluczona z możliwości dodatkowego kształcenia się, uczestnictwa w kulturze, rozrywce, a nawet życiu towarzyskim i rodzinie, jak wynika z odpowiedzi udzielonych w badaniu. Sposób organizacji transportu utrudnia im codzienne zdobywanie nauki (tak twierdzi 67,7% badanych). Prawie połowa osób uważa, że bilety komunikacyjne są dla nich drogie lub bardzo drogie, co jeszcze bardziej utrudnia korzystanie z transportu publicznego, który ich zdaniem jest słabej jakości. Na podstawie wyników badań, zwłaszcza odpowiedzi otwartych, można zauważyć, że dla wielu młodych osób niska jakość transportu publicznego to codzienny problem. Opisują one wielogodzinne oczekiwania na transport do domu lub konieczność wcześniejszego wstawania, aby zdążyć na jeden z niewielu porannych autobusów. Często wspominają, że mają trudności z dotarciem do celu z powodu niezliczonych niesynchronizowanych przesiadek lub bardzo ograniczonej liczby kursów w czasie wakacji lub weekendów. Biorąc pod uwagę, że ten okres jest jedynym w roku, gdy młodzi ludzie mogą swobodnie korzystać z kultury i budować więzi społeczne, szczególnie po pandemii, jest to istotny problem.

Największe problemy dotyczą miejscowości o charakterze podmiejskim lub małych. Przystanki w tych miejscach są najgorzej oceniane, co wpływa na bezpieczeństwo korzystania z usług transportu publicznego, zwłaszcza przez młodych ludzi.

Jedynym badanym elementem, który zaspokaja potrzeby ponad połowy (56%) ankietowanych osób, jest dostęp do usług publicznych, takich jak urzędy, sądy czy lekarze. To wyraźnie pokazuje, że transport publiczny działa w pewnym stopniu tylko w "godzinach pracy" i ma na celu zapewnienie podstawowych potrzeb. Poza tym młodzi ludzie są zdani na siebie i często muszą podejmować niebezpieczne podróże na własną rękę. To wyklucza ich z możliwości uczestnictwa w innych czynnościach poza dotarciem do szkoły w niewygodnych warunkach.

Rekomendacje:

Adresatami rekomendacji przede wszystkim powinny być organy samorządowe odpowiadające za organizację i jakość transportu publicznego.

Wyniki badania dotyczącego problemów transportowych uczniów i studentów na terenie województwa Kujawsko-Pomorskiego wskazują na potrzebę zwiększenia liczby kursów oraz poprawy koordynacji przesiadek.

Szczególnie istotne jest zapewnienie odpowiednich połączeń w dojazdach do szkoły i z powrotem, ale również konieczne jest zapewnienie większej liczby kursów w godzinach popołudniowych i wieczornych. Badanie pokazuje także konieczność zaprzestania redukcji liczby kursów w okresie letnim i weekendowym.

Na terenie województwa praktycznie nie istnieje ekonomiczne zarządzanie transportem. Rekomenduje się skoordynowanie przesiadek między wszystkimi rodzajami transportu publicznego. Konieczne jest stworzenie sieci połączeń, umożliwiających łatwą przesiadkę z jednego środka transportu na drugi w tym samym miejscu. Warto również zadbać o klarowne, jasne i łatwo dostępne informacje na ten temat.

Rekomenduje się również zwiększenie bezpieczeństwa w środkach transportu. Personel obsługujący komunikację miejską powinien być bardziej skuteczny w sytuacjach niebezpiecznych. Przykłady takich zagrożeń to obecność substancji odurzających oraz agresywne zachowanie niektórych pasażerów. Obsługa transportu publicznego często nie jest odpowiednio przeszkolona w radzeniu sobie z takimi sytuacjami, a występowanie tych zagrożeń wydaje się być bagatelizowane lub traktowane jako norma. Należy podjąć działania mające na celu skuteczne zapewnienie bezpieczeństwa pasażerom.

Ponadto rekomenduje się zwiększenie uwagi poświęcanej stanowi przystanków i dostępu do nich poza obszarem miast.